

לקוטי תורה • פרשת מטות • מאמר 2

ביאור ע"פ וידבר משה אל ראשי המטות

ביאור הפסוק "וידבר משה אל ראשי המטות"

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/matos/2](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/matos/2)

1 ביאור ע"פ וידבר משה אל ראשי המטות

ביאור על הפסוק "משה דיבר אל ראשי השבטים".

2 הנה להבין ענין אחור וקדם צרתני אחור למעשה בראשית כו'. הנה בעשרה מאמרות נברא העולם.

כעת, כדי להבין את עניין "אחור וקדם צרתני" — "אחור למעשה בראשית" וכו': העולם נברא בעשרה מאמרות.

והנה העשרה מאמרות הם מע"ס [מעשר ספירות] דתיקון יהי אור חכמה [ועיין בפרדס ש"ב [של בינונים] פ"ה ובוזהר פ' ויקרא ד"א סע"ב [סוף עמוד ב] ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם וכפ' בראשית ד"ו ע"ב ודף כ"ב א' ב'] והנה ע"ס [עשר ספירות] דאצילות הם אלקות.

עשרת המאמרות הם מעשר הספירות דתיקון: "יהי אור" היא חכמה [ועיין בפרדס, שער ב, פרק ה; בוזהר, פרשת ויקרא, סוף דף יא ע"ב, ובמקדש מלך שם; ובפרשת בראשית, דף טז ע"ב ודף כב ע"א-ע"ב]. ועשר הספירות שבעולם האצילות הן אלוקות.

3 ואיך נעשה מהם ב"ע שהם בעלי גבול ויש ודבר נפרד מאלקוי [מאלקות] [ר"ל [רוצה לומר] איך הם מתלבשי [מתלבשים] להיות רוח ונפש לבי"ע ועמ"ש ע"פ ששים המה מלכות בענין מפלגך לעילאי דהורמיז מפלגך לתתאי כו'].

כיצד, אם כן, נוצרו מהם בריאה, יצירה ועשיה — [עולמות] שהם מוגבלים, בבחינת "יש" ודבר נפרד מאלקות? [כלומר: כיצד הם מתלבשים להיות רוח ונפש לעולמות בריאה, יצירה ועשיה? וראו מה שנכתב על הפסוק "ששים המה מלכות", בעניין "מפלגך לעילאי דהורמיז, מפלגך לתתאי" וכו'].

אך הוא ע"י שהיה שבירת הכלים דתהו שכשנשברו ונסתלקו מהם האורות ונפלו השברי כלים למטה בנוגה נעשו בחינת יש. כי הנה פ"י שבירת הכלים היינו שבירת האותיות. שהאותיות הם כלים.

אלא שהדבר נעשה כעקבות שבירת הכלים של תהו: כאשר הכלים נשברו והאורות הסתלקו מהם, ושברי הכלים נפלו למטה, לנוגה, הם נעשו בבחינת "יש". והנה, פירוש שבירת הכלים הוא שבירת האותיות, שכן האותיות הן כלים.

4 ועד"מ למטה כשהאותיות הן מצורפים שהם ב' או ג' אותיות יחד אז הם תיבה אחת שהיא כלי ובית קיבול לאיזו השכלה.

למשל, בעולם שלנו: כאשר מצרפים אותיות — שתיים או שלוש אותיות יחד — הן נעשות למילה אחת, שהיא כלי ובית קיבול לרעיון כלשהו.

אבל כשמתפרדים האותיות זה מזה, אזי בכל אות ואות בפ"ע [בפני עצמו] אין נמצא מלובש שום שכל משכל ההוא שהיה מלובש בתיבה ההיא, וזהו ענין שנסתלק האור מהכלי עד"מ.

אבל כשהאותיות נפרדות זו מזו, אין בכל אות בפני עצמה שום דבר ממשמעותו של אותו רעיון שהתלבש במילה. זהו, בדרך משל, עניין הסתלקות האור מן הכלי.

רק מ"מ איזו רשימו וניצוץ מן האור נשאר בכל אות מאחר שהיו מחוברים ומיוחדים תחלה יחד בצירוף אחד

אף על פי כן, נשארים בכל אות רושם כלשהו וניצוץ מן האור, כיוון שבתחילה היו האותיות מצורפות ומאחדות יחד בצירוף אחד;

אבל מ"מ הוא רק ניצוץ ורשימו בעלמא אבל עצם האור נסתלק מהכלי, והנה עד"מ בכלים גשמיים שהכלי הוא בטל וטפל לגבי היין שבתוכו

אבל בכל זאת, אין זה אלא ניצוץ ורושם בלבד, ואילו עצם האור הסתלק מן הכלי. והנה, בדרך משל, בכלים גשמיים: הכלי בטל וטפל ליין שבתוכו.

ולכן איתא במשנה פרק המצניע המוציא אוכלין פחות מכשיעור בכלי פטור אף על הכלי שהכלי טפילה לו. משא"כ כשנשבר הכלי נעשה חרס בפני עצמו.

ולכן נאמר במשנה, בפרק המצניע: "המוציא אוכלין פחות מכשיעור בכלי פטור אף על הכלי, שהכלי טפילה לו". אבל כשהכלי נשבר, אין הדבר כך: הוא נעשה שבר בפני עצמו.

5 וכך עד"מ למעלה כשהאור מלובש בתוך הכלי אז הכלי היא בבחי' ביטול ממש לגבי האור.

כך גם, בדרך משל, למעלה: כשהאור מתלבש בתוך הכלי, הכלי נמצא בבחינת ביטול ממש ביחס לאור.

וזהו ענין ע"ס [עשר ספירות] דתיקון דאיהו וגרמוהי חד שגם הכלים הם אלקות ממש כי הם בבחי' ביטול לגמרי ממש לגבי האור א"ס המלובש בהן.

וזהו ענינן של עשר ספירות דתיקון, שעליהן נאמר "איהו וגרמוהי" (הוא וכליו) חד: גם הכלים הם אלקות ממש, משום שהם בטלים לגמרי, ממש, ביחס לאור אין סוף המתלבש בהם.

משא"כ בתהו שנשברו הכלים ונסתלקו מהן האורות הוא כמו עדי"מ למטה הכלי כשנשבר נעשה חרס בפ"ע [בפני עצמו] ואינו בטל עוד להיין.

אבל בתוהו, שבו הכלים נשברו והאורות הסתלקו מהם, המצב שונה: זה דומה לכלי למטה שכאשר הוא נשבר, הוא נעשה שבר בפני עצמו ואינו בטל עוד ליין.

כך ע"י שבירת הכלים שהם האותיות שנתפרדו נעשו בבחי' יש עד שמהן נמשך התהוות היש ודבר נפרד דבי"ע.

כך, בעקבות שבירת הכלים, שהם האותיות שנתפרדו, הם נעשו בבחינת יש, עד שמהם נמשכה התהוות הי"ש" והדבר הנפרד שבעולמות בריאה, יצירה ועשיה.

משא"כ מבחי' הכלים דע"ס [דעשר ספירות] דתיקון שהם מיוחדים עם האורות לא היה יכול להיות השתלשלות והתהוות היש ודבר נפרד כי הכלים דתיקון הם בטלים להאור כנ"ל.

לעומת זאת, מכלי עשר הספירות דתיקון, המאוחדים עם האורות, לא הייתה יכולה להימשך השתלשלות והתהוות של "יש" ודבר נפרד, שכן כלי התיקון בטלים לאור, כפי שנזכר לעיל.

6 והגם שנתבאר שהעשרה מאמרות הם מע"ס [מעשר ספירות] דתיקון. אך הם מתלבשים בע"ס [בעשר ספירות] דב"ן [דשם ב"ן] כי הרי המאמרות הם

ואף שנתבאר שעשרת המאמרות הם מעשר הספירות של תיקון, בכל זאת הם מתלבשים בעשר הספירות של שם ב"ן; שהרי המאמרות הם

בבחי' מלכות דאצילות עולם הדבור [וע' בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך אדריכל ועמ"ש בפ' בראשית סדי"ה צאינה וראינה בשם המדרש משל למלך שבנה פלטין ע"י אדריכל כו']

בבחינת מלכות של עולם האצילות, עולם הדיבור [ועיינו בפרדס, בערכי הכינויים, בערך "אדריכל"; וכן במה שנכתב בפרשת בראשית, בסוף המאמר המתחיל "צאינה וראינה", בשם המדרש: "משל למלך שבנה פלטין על ידי אדריכל" וכו'].

ומל' דאצי"ה הוא שם ב"ן [שם ב"ן] שנפל בו משם ס"ג [שם ס"ג] כו', וע"י האותיות דשם ב"ן [שם ב"ן] שהם שרש האותיות שמשבירת הכלים ע"י נתהווה בחי' היש ודבר נפרד.

ומלכות דאצילות היא שם ב"ן, שנפל בו משם ס"ג וכו'; ובאמצעות אותיות שם ב"ן, שהן שורש האותיות שמקורן בשבירת הכלים, נוצרה בחינת הי"ש" והדבר הנפרד.

7 ולכן באמת יש בבי"ע ג"כ מבי' הבחי' דמ"ה [דשם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן] והוא בחי' פנימית וחיצונית. בין בכל נברא בפרט בקדושה דבי"ע שהפנימית והנשמה שלו הוא בבחי' ביטול כמ"ש וצבא השמים לך משתחווים ונמשך משם מ"ה [שם מ"ה].

לכן, למעשה, גם בעולמות בריאה, יצירה ועשיה יש משתי הבחינות של מ"ה וב"ן, שהן בחינת הפנימיות והחיצונית. הדבר נכון הן בכל נברא בפני עצמו בקדושה שבעולמות בריאה, יצירה ועשיה, שהפנימיות והנשמה שלו הן בבחינת ביטול, כמו שנאמר: "צבא השמים משתחוה לפניך", והיא נמשכת משם מ"ה,

והחיצונית דהיינו הכלי והגוף שלו נמשך משם ב"ן [שם ב"ן] [ואפשר שעדי"ז הוא מ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] בפי' אמור (בדף ק"ד ע"א) גבי כל הנקרא בשמי.

ואילו החיצונית שלו, כלומר הכלי והגוף שלו, נמשכת משם ב"ן [וייתכן שלכך מתכוון הרמ"ז בפרשת אמור (בדף ק"ד ע"א), בעניין "כל הנקרא בשמי",

שכתב בשם ספר הלקוטים שלכל אדם יש לו שני שמות כו' ע"ש. והיינו כדלקמן שהאדם כלול מבי' הבחינות דתהו ותיקון].

שהוא כותב בשם ספר הלקוטים שלכל אדם יש שני שמות וכו'; עיינו שם. והכוונה היא כפי שיתבאר להלן, שהאדם מורכב משתי הבחינות של תהו ותיקון];

ובין דרך כלל הפנימיות דבי"ע הן הנשמות והמלאכים שיש בהן בחי' הביטול לפי שנתהו מבחי' ובכלל, הפנימיות של עולמות בריאה, יצירה ועשיה היא הנשמות והמלאכים, שיש בהם בחינת ביטול, משום שהם התהו מבחינת

התיקון שכבר נתקן שם ב"ן [שם ב"ן] ע"י מ"ה [שם מ"ה], והחיצונית הם היכלות דנוגה שהם בחי' יש כו' שנמשך מרפ"ח ניצוצים ושבה"כ [ושבירת הכלים] שעדיין לא נתקנו כו'.

התיקון, שבו שם ב"ן כבר תוקן באמצעות מ"ה; והחיצונית היא ההיכלות של נוגה, שהם בבחינת יש וכו', ונמשכו מרפ"ח הניצוצות ומשבירת הכלים שעדיין לא תוקנו וכו'.

ועמ"ש מענין אותיות דמ"ה [דשם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן] ע"פ ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר כו' ובביאור ע"פ מי מנה עפר יעקב:

ועיינו במה שנכתב על עניין האותיות של מ"ה וב"ן על הפסוק "ומתחת לרגליו כמראה לבנת הספיר" וכו', ובביאור על הפסוק "מי מנה עפר יעקב".

8 ב והנה האדם כלול מבי' הבחי' דתהו ותיקון. שנפשו האלקית נמשכה מבחי' שם מ"ה [שם מ"ה] דתיקון

ב. והנה האדם כלול משתי הבחינות של תוהו ותיקון: נפשו האלקית נמשכה מבחינת שם מ"ה דתיקון,

ולכן היא בעצם בבחינות ביטול. והנה"ב [והנפש הבהמית] והגוף נמשכו משבה"כ [משבירת הכלים] דתהו.

ואדרבה הגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] הם בבחי' אי' למטה יותר מדצ"ח [מדומם צומח חי].

ולכן היא במהותה בבחינת ביטול; ואילו הנפש הבהמית והגוף נמשכו משבירת הכלים דתוהו. ואדרבה, מבחינה אחת הגוף והנפש הבהמית נמוכים יותר מדומם, צומח וחי.

כי הנה יש כמה מדרגות בענין הביטול והפירוד שצבא השמים לך משתחווים שיש בהם בחי' הביטול וכן הבהמות והחיות אינם בחי' נפרד לגמרי

כי יש כמה מדרגות בענין הביטול והפירוד: "צבא השמים לך משתחווים", שכן יש בהם בחינת ביטול; וגם בהמות וחיות אינן בבחינת נפרדות גמורה,

שהרי אין בהם עוברי עבירה מה שאין כן האדם מצד גופו ונפשו הבהמית הוא בחינת נפרד יותר שהרי יכול לעבור עבירה.

שהרי אין בהם עוברי עבירה. לא כן האדם: מצד גופו ונפשו הבהמית הוא בבחינת נפרדות גדולה יותר, שהרי הוא יכול לעבור עבירה.

9 וזהו אחר למעשה בראשית שהוא סוף כל המדרגות להיות יש ודבר בפני עצמו וכמ"ש בסש"ב [בספר של

בינונים] פכ"ד שהעובר אפילו על עבירה קלה הוא בתכלית הפירוד מאחדותו ית' יותר מסט"א [מסטרא אחרא] וכל הקליפות כו' ע"ש באריכות.

וזהו "אחר למעשה בראשית": הוא האחרון בכל המדרגות, בהיותו יש ודבר בפני עצמו; וכפי שנכתב בספר של בינונים, פרק כ"ד, שהעובר אפילו על עבירה קלה נפרד בתכלית מאחדותו יתברך, יותר מן סטרא אחרא וכל הקליפות וכו'; עיין שם באריכות.

ומצד נפשו האלהית הוא בטל בתכלית והוא בחי' קדם למע"ב [למעשה בראשית] (ועמ"ש עוד מענין גוף האדם ונשמתו בפ' בראשית ע"פ וייצר כו').

ומצד נפשו האלקית הוא בטל בתכלית, וזהו בחינת "קדם למעשה בראשית". (ועיינו עוד במה שנכתב על גוף האדם ונשמתו בפרשת בראשית, על הפסוק "וייצר" וכו').

אך דרך פרט גם על נפש האלקית עצמה שמבחינת עולם התיקון נאמר אחר וקדם צרתני, כי

אך בפרט, גם על נפש האלקית עצמה, שהיא מבחינת עולם התיקון, נאמר: "אחר וקדם צרתני". כי

הנה התיקון הוא אחר עולם התהו שקדם לו גם במעלה ומדרגה אלא שנפל בשבה"כ [בשבירת הכלים], כי

ס"ג [שם ס"ג] הוא למעלה ממ"ה [משם מ"ה] אלא שנפל בשם כ"ן [שם כ"ן] בכחי יש.

הנה התיקון בא אחרי עולם התהו, שקדם לו גם במעלה ובמדרגה, אלא שנפל בשבירת הכלים; שכן ס"ג גבוה ממ"ה, אלא שנפל בשם כ"ן, בבחינת יש.

והתיקון הוא חיבור מ"ה [שם מ"ה] וכ"ן [ושם כ"ן] דהיינו שגם כ"ן [שם כ"ן] שהוא בכחי יש יהיה בכחי מ"ה

[שם מ"ה] על ידי התהפכות חשוכא לנהורא כו'

והתיקון הוא חיבור מ"ה וכ"ן: כלומר, שגם כ"ן, שהוא בבחינת יש, יהיה בבחינת מ"ה, על ידי הפיכת חושך לאור וכו'.

והוא בחי' המברר בירורים בבי"ע בכל ששת ימי המעשה (עמ"ש סד"ה והנה אנחנו מאלמים אלומים ובמ"א ע"פ שמע ישראל שם ע' [עיינן] ובביאור ע"פ אז ישיר ישראל כו' עלי באר),

וזוהי בחינת המברר בירורים בבריאה, יצירה ועשיה בכל ששת ימי המעשה (עיינו במה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "והנה אנחנו מאלמים אלומים", ובמקום אחר על הפסוק "שמע ישראל", שם, ע', ובביאור על הפסוק "אז ישיר ישראל" וכו', "עלי באר");

ונמצא התיקון הוא ג"כ מעולם התהו ורפ"ח ניצוצין כמ"ש ורוח אלקים מרחפת מת רפ"ח והוא בחי' מת ושבירה

ונמצא שגם התיקון הוא מעולם התהו ומרפ"ח ניצוצין, ככתוב: "רוח אלקים מרחפת" — [כפי שנדרש] "מת רפ"ח", כלומר "מת, מאתיים שמונים ושמונה" — וזוהי בחינת מיתה ושבירה;

ומזה נעשה התיקון בבי"ע כמ"ש אח"כ ויאמר אלקים יהי אור חכמה. וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] דעתיק דתקון דאצי' לקח ה' ראשונות דכתר דכ"ן [דשם כ"ן] כו'

ומזה נעשה התיקון בבריאה, ביצירה ובעשיה, ככתוב לאחר מכן: "ויאמר אלקים יהי אור" — חכמה. וכפי שנכתב בעץ חיים, שעתיק דתיקון דאצילות לקח חמש ראשונות דכתר דכ"ן וכו'.

ולכן גם נפש האלקית מצד התקון נקי בחי' אחור לגבי עולם התהו שמרפ"ח ניצוצים ששרשן מס"ג [משם ס"ג] שלמעלה ממ"ה [משם מ"ה] כנ"ל, וגם על נפש השכלית הבהמית שבאדם שייך לומר אחור וקדם צרתני לגבי דצ"ח [דומם צומח חי].

לכן גם הנפש האלקית, מצד בחינת התיקון, נקראת בחינת "אחור" ביחס לעולם התהו, שמקורו ברפ"ח הניצוצות, ששורשם מס"ג, שלמעלה ממ"ה, כפי שהוזכר לעיל. וגם ביחס לנפש השכלית הבהמית שבאדם מתאים לומר "אחור וקדם צרתני" ביחס לדומם, לצומח ולחי.

כי הנה בסדר המאמרות קדמו דצ"ח [דומם צומח חי] למדבר כו' והיינו כי התיקון הוא ממטה למעלה דצח"מ [דומם צומח חי מדבר], והאדם שהוא המדבר העליון מכולם משא"כ בתהו דומם הוא למעלה מהצומח והצומח מהחי כו'.

שהרי בסדר המאמרות, הדומם, הצומח והחי קדמו למדבר וכו'. הטעם לכך הוא שהתיקון מתקדם מלמטה למעלה — דומם, צומח, חי, מדבר — והאדם, שהוא המדבר, הוא הגבוה מכולם; ואילו בתהו הדומם גבוה מהצומח, והצומח גבוה מהחי וכו'.

ולכן כתיב בקרבנות ברית מלח עולם כו' אע"פ [אף על פי] שהמלח הוא דומם וע' מזה בלקוטי תורה מהאריז"ל [מהאר"י זכרנו לברכה] פ' ויקרא

לכן נאמר בקרבנות "ברית מלח עולם" וכו', אף שהמלח הוא דומם; ועל כך עיינו ב-Likkutei Torah של האריז"ל, Parshas Vayikra;

אך בשרשו גבוה מאד ומלח הוא גבורות דאבא כו' (וע' בזהר ויחי דרמ"א ע"ב מענין מלח ועמ"ש בד"ה ולא תשבית מלח).

אך בשורשו הוא גבוה מאד, והמלח הוא הגבורות דאבא וכו' (ועיינו ב-Zohar, Vayechi, page 241b, כענין המלח; וכן במה שנכתב במאמר המתחיל "ולא תשבית מלח").

ולכן גם הנפש השכלית עם היותה גבוה במעלה מדצ"ח [מדומם צומח חי] ושרשה מבחי' פני אדם כמ"ש ודמות פניהם פני אדם ונקרא קדם

לכן גם הנפש השכלית, אף שהיא נעלית במעלתה מהדומם, הצומח והחי, ושורשה מבחינת "פני אדם", ככתוב "ודמות פניהם פני אדם", והיא נקראת "קדם" —

היינו מצד יציאתן והתהוותן ע"י העשרה מאמרות שנמשכו מע"ס [מעשר ספירות] דתיקון אבל בשרשם בתהו הדצ"ח [הדומם צומח חי] גבוהים יותר ולכן נקרא אחור למע"ב [למעשה בראשית]:

הכוונה היא מצד יציאתם והתהוותם על ידי עשרת המאמרות, שנמשכו מעשר הספירות דתיקון; אבל בשורשם בתהו הדומם, הצומח והחי גבוהים יותר, ולכן האדם נקרא "אחור למעשה בראשית".

10 ג ועפ"ז [ועל פי זה] יובן ענין לכו לחמו בלחמי. פי' לחמי היינו מ"ש כי על כל מוצא פי הוי' יחיה האדם האדם בה' הידיעה

ג. לפי זה יובן העניין של "לכו לחמו בלחמי". כלומר, "לחמי" הוא מה שכתוב: "כי על כל מוצא פי הוי' יחיה האדם" — "האדם" בה"א הידיעה,

היינו אדם דלעילא מלכות דאצילות שנקרא ג"כ אדם כמ"ש בזהר עד דלא אתברי פרצופא כו' כלומר, אדם דלעילא — מלכות של עולם האצילות, שגם היא נקראת "אדם", כמו שכתוב בזהר: "עד שלא נברא הצורה" וכו';

וכמ"ש מזה ג"כ בביאור ע"פ אלה מסעי המתחיל לבאר ענין המסעות, והיינו בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] המשכת החיות בהתחלקות כמ"ש עיני ה' וכתוב תהיינה אונך קשובות כו'.

וכמו שכתוב גם בעניין זה בביאור על הפסוק "אלה מסעיי", המתחיל לבאר את ענין המסעות. והיינו בחינת ממלא כל עלמין — המשכת החיות באופן מובחן ומחולק, כמו שכתוב "עיני הוי'", ונאמר "תהיינה אונך קשובות" וכו'.

11 והנה מוצא פי הוי' יש בו ב' פירושים הא' הוא כפשוטו דמוצא פי ר"ל [רוצה לומר] מה שכבר יצא מפי ה' התפשטות החיות מרוח פיו בעשרה מאמרות שנברא העולם והיינו מבחי' ע"ס [עשר ספירות] שבמלי' דאצילות שם ב"ן [שם ב"ן].

והנה, ל"מוצא פי הוי'" יש שני פירושים. הראשון הוא לפי פשוטו: "מוצא פי" פירושו מה שכבר יצא מפי הוי' — התפשטות החיות מרוח פיו בעשרה מאמרות שבהם נברא העולם; וזוהי בחינת עשר הספירות שבמלכות דאצילות, שם ב"ן.

12 והבי' דמוצא לשון מקור כמו מוצא מים היינו שהמקור של ע"ס [עשר ספירות] דב"ן [דשם ב"ן] הוא בחי' שם ס"ג [שם ס"ג]

השנייה: "מוצא" הוא לשון מקור, כמו "מוצא מים" — מקור מים. כלומר, המקור של עשר הספירות דב"ן הוא בחינת שם ס"ג,

שהוא שרש עולם התהו עולם הנקודים ששרשו מבחי' פה דא"ק [דאדם קדמון]. והעינים דא"ק [דאדם קדמון] בהסתכלותן עשו כלים לאורות הפה דא"ק [דאדם קדמון] והוא ענין עולם הנקודים כו'.

שהוא השורש של עולם התהו, עולם הנקודים, ששרשו מבחינת הפה דא"ק. והעינים דא"ק, באמצעות הסתכלותן, יצרו כלים לאורות הפה דא"ק; וזהו ענינו של עולם הנקודים וכו'.

13 ולכן יחיה האדם דלעילא עיי' כי הנה א"ק [אדם קדמון] נקרא אדם דבריא, ועולם התהו הוא בחי' יצירה

שיצירה הוא בחי' גילוי ההעלם והיינו האורות הנמשכים מא"ק [מאדם קדמון] עיי' ההכלים דאח"פ [דאזון

חוטם פה].

לכן האדם שלמעלה "חי" מכוחו של דבר זה. שהרי אדם קדמון נקרא "האדם של הבריא", ועולם התהו הוא בחינת היצירה, כי יצירה היא בחינת גילוי של הנעלם — כלומר, האורות הנמשכים מאדם קדמון באמצעות ההכלים של האזון, האף והפה.

ואצ"י שהוא עולם התיקון נקרא אדם דעשייה לפי שהוא בחי' אורות בכלים ושרשו הוא רק הארה דרך מצחא דא"ק [דאדם קדמון] וע"כ יחיה האדם דתיקון עיי' בירורים. שממוצא פי ה' שהם מבחי' יצירה שלמעלה מעשייה.

ואצילות, שהיא עולם התיקון, נקראת "האדם של העשייה", משום שהיא בחינת אורות בכלים, ושורשה אינו אלא הארה [המאירה] דרך מצחו של אדם קדמון. לכן האדם של התיקון "חי" באמצעות בירורים של "מוצא פי הוי", שהם מבחינת היצירה, שלמעלה מהעשייה.

14 וזהו ענין התורה ומצות שנקראו לחמי'. והיינו לפי שכל המצות מעשיות הם בירור בחי' נוגה ששרשו

מעולם התהו וממשיך עיי' רצון העליון

וזהו ענינה של התורה והמצוות, שנקראו "לחמי". הטעם לכך הוא שכל המצוות המעשיות הן בירור בחינת נוגה, ששורשה מעולם התהו; ועל ידי כך נמשך הרצון העליון,

שהוא בחי' כתר עליון אשר כלול ג"כ מכתר דתהו כמבואר לעיל והמשכה זו הוא בבחי' מלי' דאצילות [וכמ"ש במ"א ע"פ ומספר את רובע ישראל ע"ש]

שהיא בחינת כתר עליון, הכולל גם את כתר דתהו, כמבואר לעיל; והמשכה זו היא בבחינת מלכות דאצילות [וכמו שכתוב במקום אחר על הפסוק "ומספר את רובע ישראל"; עיי' שם].

וזהו שוקיו עמודי שש ופי' במדרש רבה (פרשת קדושים פרשת כ"ה). זה העולם שנברא בששת ימי בראשית והיינו

וזהו "שוקיו עמודי שש", ופירושו במדרש רבה (פרשת קדושים, פרשה כ"ה): "זה העולם שנברא בששת ימי בראשית". והיינו,

כי שוקיו קאי על עוסקי במצות שנקראו תמכין ומעשה המצות הם בדברים שנבראו בששת ימי בראשית] ור"ל [ורוצה לומר] שהם קודמים לבריאת האדם שהוא אחרון למעשה בראשית כנ"ל ועיין מענין שוקיו כו'

ש"שוקיו" מכוון לעוסקים במצוות, שנקראו "תמכין", וקיום המצוות נעשה באמצעות דברים שנבראו בששת ימי בראשית. כלומר, דברים אלה קדמו לבריאת האדם, שהוא האחרון למעשה בראשית, כנזכר לעיל. ועיין בעניין "שוקיו" וכו',

כפי מצורע (דנ"ג ע"ב) ובפרשה נשא (דקמ"ג א') ובפי' פנחס דרל"ו א' וזהו שע"ז יחיה האדם דלעילא מלי דאצילות כנ"ל.

בפרשת מצורע (דף נ"ג ע"ב), בפרשת נשא (דף קמ"ג ע"א) ובפרשת פנחס (דף רל"ו ע"א). וזהו שעל ידי כך ייחיה האדם שלמעלה, מלכות דאצילות, כנזכר לעיל.

וזהו ענין להוסיף אורות באצילות כי באצילות האור מוגבל בכלים וכדי להוסיף צ"ל מלמעלה יותר, ומזה נמשך ג"כ תוספת אורות בגן עדן.

וזהו ענין תוספת אורות באצילות: באצילות האור מוגבל בכלים, וכדי להוסיף בו צריך להמשיך מלמעלה יותר; ומכך נמשכת גם תוספת אורות בגן עדן.

שזהו ענין שכר מצוה מצוה שהשכר מצוה נמשך מהמצוה עצמה, שהשכר היא בגן עדן העליון בבריאה נהנין מזיו כו' ואין הנאה והשגה

וזהו ענין "שכר מצוה — מצווה": שכר המצווה נמשך מן המצווה עצמה. השכר הוא בגן עדן העליון, בבריאה — "נהנין מזיו" וכו' — ואין הנאה והשגה,

אלא באור הבוקע חוץ להכלים משא"כ כשהכלי מכסהו כו' פי' שבאצילות האור מלוכש בכלי שהכלי מסתרת על האור וא"כ מה שנמשך דרך הכלים בג"ע [בגן עדן] היא

אלא באור הבוקע אל מחוץ לכלים, שלא כמו כאשר הכלי מכסה אותו וכו'. כלומר, באצילות האור מלוכש בכלי, והכלי מסתיר את האור; ואם כן, מה שנמשך דרך הכלים לגן עדן הוא,

רק הארה מצומצמת אכן ע"י שמוסיפים אורות בכלים דאצילות שהם אורות דתהו ע"י בוקעים האורות את הכלים ונמשך תוספת אור בג"ע [בגן עדן] כו'

רק הארה מצומצמת. אולם, על ידי הוספת אורות בכלים של אצילות, שהם אורות דתהו, האורות בוקעים את הכלים, ועל ידי כך נמשכת תוספת אור לגן עדן וכו'.

(ועמ"ש מזה בפי' שלח ע"פ טובה הארץ בענין פי' ארץ זבת חלב ודבש), וזהו אשר קדשנו במצותיו וצונו ונמשך מזה ג"כ למטה באדם רצון העליון בכל מאדך

(וראו מה שנכתב על כך בפרשת שלח, על הפסוק "טובה הארץ", בענין פירוש "ארץ זבת חלב ודבש"). וזהו [פירוש] "אשר קדשנו במצוותיו וציוונו". ומתוך כך נמשך גם למטה, באדם, הרצון העליון: "בכל מאודך",

כי בכל נפשך הוא בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ובכל מאדך בחי' סובב שאינו מוגבל תוך הכלי אלא כלה שארי ולבבי לצאת מן הכלים

כי "בכל נפשך" היא בחינת ממלא כל עלמין, ו"בכל מאודך" היא בחינת סובב כל עלמין, שאינו מוגבל בתוך הכלי; אלא "כלה שארי ולבבי" לצאת מן הכלים.

והיינו ע"י שממשיך רצון העליון שלמעלה מהאצילות ע"י תורה ומצות לכן נמשך בחי' רצון זה גם כן בנפש וזהו לכו לחמו בלחמי.

וזהו על ידי המשכת הרצון העליון שלמעלה מאצילות, באמצעות תורה ומצוות; לכן נמשכת בחינת רצון זו גם בנפש. וזהו "לכו לחמו בלחמי".

15 והמשכת רצון העליון זה בנפש זהו ענין וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל. כי

והמשכת רצון עליון זה אל תוך הנפש היא עניינה של האמירה "וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל". שכן

הנה מטות הם השבטים די' דגלים יהודה פני אריה אל הימין כו' והם מבחי' התיקון ובשם אלקינו נדגול.

המטות הם השבטים, ארבעת הדגלים — יהודה, "פני אריה אל הימין" וכו' — והם מבחינת התיקון, ועליהם נאמר: "בשם אלקינו נדגול".

והם בחיי המדות הנמשכים מהבינה ודעת י"ב גבולי אלכסון כו'. וראשי המטות היינו הרצון שלמעלה מהבינה ודעת

והם בחינת המדות הנמשכות מבינה ודעת, י"ב גבולי אלכסון וכו'. וראשי המטות הם הרצון שלמעלה מבינה ודעת.

(ונק' ראש כענין גלגלתא דחפא על מוחא כו' וכמ"ש במ"א), והוא הנמשך מבחי' משה דעת עליון שהוא יסוד אבא והוא הממשיך בחינת רעותא דליבא

(והוא נקרא "ראש" על דרך "גלגלתא דחפא על מוחא" וכו', כפי שנתבאר במקום אחר); והוא נמשך מבחינת משה, דעת עליון, שהיא יסוד אבא; ומשה הוא הממשיך את בחינת "רעותא דליבא",

כי אבא יונק ממזל השמיני ונוצר אותיות רצון והוא רצון העליון שלפני האצילות כי בחכמה יבנה בית שהוא שרש האצילות כו'.

כי אבא יונק מהמזל השמיני, ו"נוצר" מורכב מאותיות "רצון"; וזהו הרצון העליון שלפני אצילות, כי "בחכמה יבנה בית", שהיא שורש אצילות וכו'.

(ועמ"ש מענין נוצר חסד אותיות צנור ואותיות רצון שהוא בחי' משה בפי' יתרו בד"ה מראיהם ומעשיהם, ועמ"ש ע"פ בשלח פרעה גבי ענין לעושי רצונו עאכ"ו [על אחת כמה וכמה] ועיין בזהר פי' יתרו)

(ועיינו במה שנתבאר בענין "נוצר חסד", שאותיותיו הן "צנור" ואותיות "רצון", והוא בחינת משה, בפרשת יתרו, במאמר המתחיל "מראיהם ומעשיהם"; ועיינו במה שנתבאר על הפסוק "בשלח פרעה", בענין "לעושי רצונו" — על אחת כמה וכמה; ועיינו בזהר, פרשת יתרו.)

(דפ"ח סע"ב [סוף עמוד ב] ודפ"ט ריש ע"א) ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם בשם האריז"ל [האריז' זכרוננו לברכה] ועמ"ש בביאור ע"פ ועשית ציץ כו'.

(בסוף ע"ב ובתחילת ע"א), ובמק"מ שם בשם האריז"ל; ועיינו במה שנתבאר בביאור על הפסוק "ועשית ציץ" וכו'.

עוי"ל [עוד יש לומר] בענין וידבר משה אל ראשי המטות דהנה איתא ברבות (ס"פ לך לך פמ"ז) גבי כל אלה שבטי ישראל כו'

עוד אפשר לומר בענין וידבר משה אל ראשי המטות: הרי נאמר במדרש רבה (סוף פרשת לך לך, פרק מ"ז), על הפסוק "כל אלה שבטי ישראל" וכו',

אבל אלו מטות (כלומר חזקים כמטה הזה) כד"א [כמה דאת אמר] שבועות מטות אומר סלה (בחבקוק סי' ג')
ובשה"ש [ובשיר השירים] רבה בפסוק הנה מטתו של שלמה מטותיו ושבתיו כמד"א [כמה דאת אמר] שבועות
מטות.

"אבל אלה הם מטות", כלומר חזקים כמו המטה הזה, כמו שנאמר: "שבועות מטות אומר סלה" (בחבקוק, פרק ג');
וכן בשיר השירים רבה, על הפסוק "הנה מטתו של שלמה": "מטותיו ושבתיו", כמו שנאמר "שבועות מטות".

וענין החיזוק היינו כמ"ש במ"א בד"ה ראה אנכי נותן בענין משכיל לאיתן איתן מלשון חיזוק
וענין החזוק הוא כפי שנכתב במקום אחר, במאמר הפותח "ראה אנכי נותן", בענין "משכיל לאיתן": איתן הוא
לשון חזוק,

כמו איתן מושבך כו' ע"ש וגם כמ"ש בד"ה צו כו' את קרבני לחמי בענין עצמות גידין שעצמות הוא
בבחי דעת התקועה בחזוק.

כמו "איתן מושבך" וכו', עיין שם. וכן כפי שנכתב במאמר הפותח "צו... את קרבני לחמי", בענין העצמות
[וה]גידים: העצמות הן בבחינת דעת התקועה בחזוקה.

וזהו ענין שבועות מטות וכדפי' ברבות במדבר ס"פ י"ג שכשם שנשבע הקב"ה לאבות כך נשבע
לשבטים.

וזהו ענין "שבועות מטות", כפי שמבואר במדרש רבה, במדבר, סוף פרק י"ג: כשם שהקב"ה נשבע לאבות, כך נשבע
לשבטים.

16 והנה פי' וענין אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם מבואר במ"א בד"ה ביום השמיני עצרת שהוא המשכה
מבחי ימי קדם שלמעלה מהחכמה כו'

ובכן, המשמעות והענין של "אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם" מוסברים במקום אחר, במאמר המתחיל "ביום
השמיני עצרת": מדובר בהמשכה מבחינת "ימי קדם", שלמעלה מחכמה וכו';

ע"ש והמשכה זו היא ג"כ להשבטים וכמ"ש בפ' נשא (קלי"ד ב') דמכאן אשתלשלו י"ב תחומין כו' לייב
שבטי אבהתא הה"ד [הדא הוא דכתיב] אשר נשבעת לאבותינו.

עיינו שם. המשכה זו מגיעה גם לשבטים, ככתוב בפרשת נשא (134b): "מכאן השתלשלו שנים-עשר תחומים וכו'
לשנים-עשר שבטי האבות; זהו שכתוב: 'אשר נשבעת לאבותינו'".

(ועי' בפי' וישלח דקע"ו סע"א [סוף עמוד א] ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם ועמ"ש ע"פ וירד הגבול כו') והמשכה זו זהו ענין וידבר משה אל ראשי המטות שהיא המשכה בחינת שבועות מטות בחינת אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם

(ועיינו בפרשת וישלח, בסוף עמוד 176a, ובמקדש מלך שם; וכן במה שנכתב על הפסוק "וירד הגבול" וכו'). והמשכה זו היא עניינם של הדברים "וידבר משה אל ראשי המטות": משה הוא המשכה את בחינת "שבועות מטות", את בחינת "אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם".

(ועמ"ש סד"ה וישכם לבן בענין וינשק לבניו כו' ע"ש) ומזה נמשך שיהיו חזקים כמטה הזה כו' בחי' איתן כו'

(ועיינו במה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "וישכם לבן", בעניין "וינשק לבניו" וכו'; עיינו שם.) מכך נמשכת להם עוצמה, והם נעשים חזקים כמטה הזה וכו' — בבחינת איתן, תוקף וכו'.

וזהו אמר סלה דכ"מ [דכל מקום] שנאמר נצח סלה ועד אין לו הפסק ועיין מענין סלה בפי' ויקרא (ד"כ סע"א [סוף עמוד א]), גם מטות י"ל [יש לומר] המשכה מבחי' עץ החיים ועיין מ"ש במ"א ע"פ ואתה הרם את מטך כו' וזהו "אמר סלה": בכל מקום שנאמר "נצח", "סלה" או "ועד", הכוונה היא שאין לדבר הפסק. עיינו גם בעניין "סלה" בפרשת ויקרא (בסוף עמוד 20a). עוד אפשר לפרש ש"מטות" רומז להמשכה מבחינת עץ החיים; ועיינו במה שנכתב במקום אחר על הפסוק "ואתה הרם את מטך" וכו',

ועיין ברבות וישב פרשה פ"ה גבי ומטך כו' ועמ"ש בפי' שבטים שבטי י"ה עדות לישראל סעיף ה' בד"ה אלה פקודי המשכן.

ועיינו במדרש רבה, וישב, פרק 85, בעניין "ומטך" וכו'; וכן במה שנכתב על משמעות "שבטים", שבטי י"ה, עדות לישראל, בסעיף 5 של המאמר המתחיל "אלה פקודי המשכן".

ועי' בזח"א [בזהר חלק א] (ויצא קס"ב א') ע"פ ויקח לו יעקב מקל לבנה וברבות וישלח פע"ו ע"פ ועיינו בזהר, חלק א (ויצא, 162a), על הפסוק "ויקח לו יעקב מקל לבנה", וכן במדרש רבה, וישלח, פרק 76, על הפסוק

כי במקלי עברתי את הירדן. ועמ"ש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] בביאור ע"פ במחוקק במשענותם ובד"ה כשברי לכם בפי' מטה לחם.

"כי במקלי עברתי את הירדן". ועיינו במה שנכתב לעיל בביאור הפסוק "במחוקק במשענותם", ובמאמר המתחיל "כשברי לכם", בעניין "מטה לחם".

גם מטה לשון ממשלה ושררה כמו מטה עוזך כו' וזהו בחי' כי שרית עם אלקים.

גם מטה הוא לשון שלטון ושררה, כמו "מטה עוזך" וכו'; וזהו הבחינה של "כי שרית עם אלקים".

17 ומזה יש להבין ענין וידבר משה אל ראשי המטות שמשם הוא הממשיך בהם בחי' זו.

מכאן אפשר להבין את משמעות הפסוק "וידבר משה אל ראשי המטות": משה הוא שממשיך בהם בחינה זו.

ועי' נמשך לאמר זה הדבר. פי' ע"ד מ"ש והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום ודברת בהם

ובאמצעות כך נמשך הלאה "לאמר: זה הדבר". הכוונה היא על דרך הכתוב "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום... ודברת בהם":

דהיינו במה שדבר משה בעצמו זה ג' אלפים שנה תדבר וזהו ודברת בהם. בהם דייקא.

כלומר, במה שמשם עצמו דיבר לפני שלושת אלפים שנה [בערך], תדברו גם אתם; וזהו "ודברת בהם" — "בהם" דווקא.

וכי' [וכל זה] ע"י רעותא דלבא שהוא למעלה ממקום וזמן ודברי ממש אשר שמתני בפיו משא"כ כל הנביאים נתנבאו בכה בחי' כדמותנו כו':

וכל זה הוא באמצעות רצון הלב, שהוא למעלה ממקום וזמן; ו"דברי ממש אשר שמתני בפיו". לא כך אצל כל הנביאים, שהתנבאו כ"כה", בבחינת "כדמותנו" כו'.

18 ד איש כי ידור נדר, שידור בדבר הנדור, שדבר הנדור כמו קרבן הוא ע"י שמקדישו בפה ואח"כ הקרבן מעלה אותו כמ"ש תמים יהיה לרצון וכתוב עולותיהם וזבחייהם לרצון על מזבחי.

4. "כשאיש נודר נדר" — כלומר, שידור באמצעות חפץ שנאסר בנדר. חפץ שנאסר בנדר, כגון קרבן, נעשה כזה כשהאדם מקדיש אותו בפיו; לאחר מכן הקרבן מעלה אותו, כמו שנאמר: "תמים יהיה לרצון", וכן נאמר: "עולותיהם וזבחייהם יהיו לרצון על מזבחי".

והטעם שצריך להקדישו בפה תחלה דייקא. הוא כי עם היות שהקרבן שרשו גבוה יותר דהיינו ששרשו מבחי' מוצא ומקור פי ה' מעולם התהו.

והטעם לכך שדווקא תחילה יש להקדיש אותו בפה הוא זה: אף ששרשו של הקרבן גבוה יותר, כלומר, שורשו מבחינת מוצא ומקור פי הוי', מעולם התהו,

אך לפי שנפל למטה בשב"כ [בשבירת הכלים] לכן א"א לו להתעלות לשרשו אלא ע"י שהאדם שיש בו נפש אלהית שהוא משם מ"ה [שם מ"ה] המברר מקדישו תחלה. ועי"ז נותן בו אור מקיף ע"י הפה.

אף על פי כן, כיוון שנפל למטה בשבירת הכלים, אין הוא יכול לעלות לשרשו אלא באמצעות האדם, שיש בו נפש האלקית, שמקורה בשם מ"ה, הכוח המברר, והוא מקדיש אותו תחילה. בכך הוא מעניק לו אור מקיף באמצעות הפה.

שמדבור האדם נעשה אור מקיף (וכמ"ש במ"א בענין ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתך וכמ"ש בס"י [בספר של בינונים] ח"א [חלק א'] ספ"ה. ועמ"ש בפי' שמות ע"פ מי שם פה לאדם.

משום שמהדיבור של האדם נוצר אור מקיף. וכך נאמר במקום אחר בעניין "ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתך", וכן נאמר ב-Sefer Shel Beinonim, חלק א, סוף פרק ה. ראו גם את הנכתב בפרשת שמות על הפסוק "מי שם פה לאדם?"

והאור מקיף מגביה ומעלה וכמ"ש בד"ה המגביהי לשבת בפי' מקץ. ולכן עי"ז נותן כח להיות מתעלה הבהמה מנוגה וליכלל בשרשה שמעולם התהו ממוצא הפה כו').

והאור המקיף מגביה ומעלה, כפי שנכתב במאמר הפותח במילים "המגביהי לשבת [למעלה]" בפרשת מקץ. לכן, באמצעות כך הוא נותן כוח לבהמה לעלות מנוגה ולהיכלל כשורשה, שמקורו בעולם התהו, כ"מוצא פי' וכו').

וענין זה שמדבור האדם נמשך בחי' מקיפים. הוא ע"ד מ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמהקו וחוט שנמשך אחר הצמצום ממנו נמשכים ומתעגלים העגולים, ומקיפים ועגולים ומקיפים אלו הם מקיפים ג"כ על סיום הקו בתחתית היושר.

והעניין בכך שמדיבור האדם נמשכים אורות מקיפים הוא בדומה למה שנכתב בעץ חיים: מן הקו והחוט שנמשך לאחר הצמצום נמשכים העיגולים ונעשים מעגולים ומקיפים; עיגולים ואורות מקיפים אלה מקיפים גם את סיום הקו, בתחתית היושר.

ועד"ז יש כח באדם שמבחי' היושר להמשיך העגולים ומקיפים שנמשכו מהקו שהוא שרש בחי' יושר כו'.

וכך גם לאדם, שמבחינת היושר, יש כוח להמשיך את העיגולים והאורות המקיפים שנמשכו מן הקו, שהוא שורש בחינת היושר וכו'.

וזהו ענין שע"י שמקדיש הקרבן בפה ממשיך בו בחי' המקיף. ומ"מ אין נותן בו אלא אור מקיף

וזהו הענין שבהקדשת הקרבן בפה הוא ממשיך בו את בחינת האור המקיף. ואף על פי כן, הוא מעניק לו רק אור מקיף,

אבל בפנימיותו אינו יכול להגיע מפני שפנימיותו של הקרבן וחיותו הוא גבוה ממנו (וענין זה הוא ע"ד שנתבאר בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער ספירת העומר פ"ג [פרק ג'] שע"י ספירת העומר והברכה אנו ממשיכים אור מקיף

אבל אל הפנימיות שלו הוא אינו יכול להגיע, מפני שהפנימיות והחיות של הקרבן גבוהות ממנו. (ענין זה דומה למה שמוסבר ב-Pri Etz Chaim, שער ספירת העומר, פרק ג: שעל ידי ספירת העומר והברכה ממשיכים אור מקיף,

אמנם אור פנימי אין אנו יכולים להמשיך עתה כי זה לא היה נמשך רק בזמן שבהמ"ק [שבית המקדש] היה קיים ע"י מנחת שעורים שהי' [שהיה] קרב כו' ע"ש. ושעורה היא מאכל בהמה כמ"ש במ"א)

אך אור פנימי איננו יכולים להמשיך כעת, שכן הוא נמשך רק בזמן שבית המקדש היה קיים, באמצעות מנחת השעורים שהוקרבה וכו'; עיינו שם. ושעורה היא מאכל בהמה, כפי שנכתב במקום אחר.)

אלא שהפנימי' [שהפנימיות / שהפנימית] מתגלה ונמשך ע"י הקרבן כו' וכדלקמן, ועד"ז הוא ענין הנדר. שנדרים סייג לפרישות.

אלא שהפנימיות מתגלה ונמשכת באמצעות הקרבן וכו', כפי שיתבאר להלן. ובדומה לכך הוא ענין הנדר, שכן "נדרים סייג לפרישות".

שמחמת שמשער בנפשו שלא יוכל להעלות המאכל לשרשו ממוצא פי כו' ע"י אכילתו מפני שמקושר בגשמיות (ועמ"ש בד"ה כה תברכו בפ' נשא).

מפני שהוא מעריך בעצמו שלא יוכל להעלות את המאכל לשרשו, ממוצא פי כו', באמצעות אכילתו, משום שהוא קשור לגשמיות (ועיינו במה שנכתב במאמר המתחיל "כה תברכו" בפרשת נשא),

לכן פורש ממנו. ומגביה המאכל על ידי שנודר ממנו ומתפיסו בדבר הנדור באמרו הרי עלי כקרבן שע"י ממשיך בו אור מקיף משרשו הנעלה ממוצא הפה.

לכן הוא פורש ממנו. וכך הוא מעלה את המאכל: הוא נודר להימנע ממנו ומקשר אותו לדבר שנאסר בנדר, באמרו: "הרי עלי כקרבן". על ידי כך הוא ממשיך לתוכו אור מקיף משרשו הנעלה, ממוצא הפה.

וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל הנודר כאילו נודר בחיי המלך. היינו שכל המקיפים נמשכים מבינה ובינה הוא חיי המלך [ועי' ברע"מ [ברעיא מהימנא] ס"פ יתרו דצי"א ע"ב].

וזהו שאמרו חז"ל: "כל הנודר כאילו נודר בחיי המלך". כלומר, כל האורות המקיפים נמשכים מבינה, ובינה היא "חיי המלך" [ועיינו ברעיא מהימנא, סוף פרשת יתרו, דף צ"א ע"ב].

19 וזהו ענין פרישות מביאה לידי קדושה. וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] עד שידור בדבר הנדור דווקא. שכמו שהדבר הנדור

וזהו פירוש "פרישות מביאה לידי קדושה". וזהו שאמרו חז"ל: "עד שידור בדבר הנדור" דווקא. שכן, בדומה לדבר הנדור,

כמו הקרבן הוא מתעלה ע"י קדושת הפה שהאדם מקדישו שע"י ממשיך עליו אור מקיף וזהו לשון מקדיש.

כמו הקרבן, מתעלה באמצעות קדושת הפה, כאשר אדם מקדיש אותו; בכך הוא ממשיך עליו אור מקיף. זהו פירוש המילה "מקדיש" —

כמו הקדושין שהוא המשכת או"מ [אור מקיף] ועי' "ז אח"כ דייקא יחוד, וביאה שהוא בחי' א"פ [אור פנימי] כו' [ועמ"ש מזה בד"ה וידבר דעשרת הדברות].

בדומה לקידושין, שהם המשכת אור מקיף, ובעקבותיהם, דווקא לאחר מכן, באים הייחוד והביאה, שהם בחינת אור פנימי וכו'. [ועיינו במה שנכתב על כך במאמר הפותח במילים "וידבר", על עשרת הדיברות].

כמ"כ [כמו כן] המקדיש הקרבן ע"י הפה ממשיך עליו אור מקיף ואח"כ כשמקריבים אותו ונעשה קרבן לה' נמשך בו א"פ [אור פנימי] ואז הוא מעלה את האדם כנ"ל.

כך גם מי שמקדיש את הקרבן בפיו ממשיך עליו אור מקיף; לאחר מכן, כשהוא מקריב אותו והוא נעשה קרבן לה', נמשך בו אור פנימי, ואז הוא מעלה את האדם, כפי שהוסבר לעיל.

20 וכך בענין הנדר שע"י הדבור שמתפיסו בדבר הנדור דייקא ע"י ממשיך בו אור מקיף ומתעלה ע"י כו' וכך גם בנדר: באמצעות הדיבור שבו הוא קושר אותו דווקא לדבר שנאסר בנדר, הוא ממשיך בו אור מקיף, ועל ידי כך הוא מתעלה וכו'.

זהו ענין הנודרים לשם שמים שע"ז אמרו נדרים סייג לפרישות. ומ"מ עכשיו צריך לומר בלי נדר:
זהו ענינם של הנודרים לשם שמים, שעליהם אמרו: "נדרים סייג לפרישות". ואף על פי כן, כיום צריך לומר: "בלי
נדר".

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/matos/2

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק